

Császári királyi csendőrség.

Felügyelő:

Wolframsbergi Döller József altábornagy, 3. oszt. V. k. r. K. é. k. (H), (J), Sz.²

Segédtsízt:

Grzywa Emil, őrnagy K. é. k. (H) Sz.³

A cs. kir. honvédelmi ministerium XIX. csendőrségi ügyosztályának főnöke:
Gleicherwieseni báró Bibra Alfréd, 3. o. V. k. r. lvg. osztálytanácsos.

A cs. és kir. honvédelmi ministerium IX. csendőrségi osztályának főnöke:
Rehn Ottó, ezredes, 3. oszt. V. k. r. és F. J. r. lvg. (H), (J), Sz.³;

Szolgálatételre beosztva: *Dr. Ruf Jenő* fogalmazó;
Dr. gróf Ségur-Cabanac Oszkár, fogalmazó; *Payer Henrik*, őrnagy, k. é. k. (H), (J); *Frankenturni Gautsch Gusztáv*, százados, F. J. r. lvg. (H), (J), Sz.³,
és *Kolsky Wenczel*, százados. (J)

1. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Bécs.

Parancsnok: *Jellinek Wenzel* ezredes, F. J. r. lvg.
Másodtörzstiszt: *Pokorny Ferencz* őrnagy.

Osztágyparancsnokságok: 1. Bécs, 2. Bécs, 3. Krems,
4. St.-Pölten, 5. Bécs-Ujhely, 6. Korneuburg, 7. Mistelbach, 8. Amstetten.

2. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Prága.

Par.: *Weitenhorsti Weitenweber Ede* ezredes, F. J. r. lvg. (H) (J) 2. r.

Elsőtörzstiszt: *Nitsch Ignätz* alezredes;

Másodtörzstiszt: *Laure János* őrnagy.

Harmadtörzstiszt: *Geyer Rezső* őrnagy;

Oszt.-par.: 1. Prága, 2. Leitmeritz, 3. Budweis, 4. Jičín,
5. Pilsen, 6. Csaszlau, 7. Eger, 8. Reichenberg, 9. Klauono,

10. Karlsbad, 11. Teplitz, 12. Pisek, 13. Komotau, 14. Königgrätz, 15. Cseh-Leipa, 16. Klattau, 17. Příbram, 18. Trautenau, 19. Chrudim, 20. Kgl. Weinberge, 21. Tábor, 22. Prachotitz.

3. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Innsbruck.

Par.: *Konschegg Lambert* ezredes, F. J. r. lvg.,
Oszt.-par.: 1. Innsbruck, 2. Trient, 3. Bozen, 4. Innsbruck, 5. Bregenz, 6. Bruneck, 7. Rovereto.

4. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Brünn.

Par.: *stodai Herold János* alezredes.
Helyettese: *Schmidt Vincze* őrnagy, .
Oszt.-par.: 1. Brünn, 2. Olmütz, 3. Znaim, 4. Brünn, 5. Iglau, 6. Morva-Schönberg, 7. Morva-Ostrau, 8. Magyar-Hradisch.

5. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Lemberg.

Par.: *Janai Manowarda Eberhard*, ezredes, F. J. r. lovagja. Törzstisztek: *Rudzinski Tivadár* őrnagy és *Wisniewski Emil* őrnagy Lembergen, lovag *Krynicky József* alezredes, kiküldönítve Przemyslben, *Wittich Ödön* őrnagy, F. J. r. lvg., kiküldönítve Krakkóban.

Oszt.-par.: 1. Lemberg, 2. Krakkó, 3. Rzeszów, 4. Przemysl, 5. Tarnopol, 6. Stanislaw, 7. Samobor, 8. Tarnow, 9. Uj-Sandec, 10. Buczacz, 11. Kolo-mea, 12. Wadowice, 13. Jaroslau, 14. Zaleszczyki, 15. Rawa ruska, 16. Stryj, 17. Tarnobrzeg, 18. Brody, 19. Brzezany, 20. Biala, 21. Bochnia, 22. Jaslo, 23. Kolbuszowa, 24. Sanok, 25. Sokal, 26. Huslatyn, 27. Zaleszczyki, 28. Podgorze.

6. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Grác.

Par.: *Catargi György* ezredes, 3. oszt. V. k. r. és F. J. r. lvg.,
Oszt.-par.: 1. Grác, 2. Grác, 3. Leibnitz, 4. Leoben, 5. Marburg, 6. Cilli, 7. Judenburg.

7. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Triest.

Par.: *Binowetz József* alezredes Sz³.
Oszt.-par.: 1. Triest, 2. Görz, 3. Pola, 4. Trient.
Különítmény a tengerészeti szertárnál Polában.

8. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Linz.

Par.: *Eppich Lajos* alezredes, F. J. r. lovagja.
Oszt.-par.: 1. Linz, 2. Linz, 3. Ried.

9. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Zara.

Par.: *Kroisenawi Supanció József* ezredes, F. J. r. lvg.
Másodtörzstiszt: *Hölzel Ferencz* őrnagy, F. J. r. lvg.
Oszt.-par.: 1. Zara, 2. Spalato, 3. Cattaro, 4. Ragusa, 5. Sebenico, 6. Sinj, 7. Castelnovo, 8. Zara.

10. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Troppau.

Par.: *Piringer Tivadár* alezredes, F. J. r. lvg.
a k. é. k. szalgján.
Oszt.-par.: 1. Troppau, 2. Troppau, 3. Teschen.

11. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Salzburg.

Par.: *Christoph Ignác* alezredes.
Oszt.-par.: 1. Salzburg, 2. Salzburg.

12. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Laibach.

Par.: *Riedlinger Rudolf* alezredes, F. J. r. lvg.
Oszt.-par.: 1. Laibach, 2. Laibach, 3. Rudolfswerth.

13. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Czernovitz.

Par.: *Weinmann Alajos* alezredes.
Oszt.-par.: 1. Czernovitz, 2. Radautz, 3. Suczawa, 4. Kimpolung, 5. Wiznitz.

14. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Klagenfurt.

Par.: *Koschak Fülöp* alezredes, k. é. k.
Oszt.-par.: 1. Klagenfurt, 2. Villach.

Csendőrség Bosznia és Hercegovinában.

Törzs: Sarajevo.

Parancsnok: Appel Mihály vezérőrnagy 3. o. V. k. r. lvg. k. é. k. (hd.) (H), (J), Sz³. Másodtörzstisztek: *Desković Dénes* alezredes, F. J. r. lvg. (H), (J), Sz³, *Merliček Károly* alezredes, F. J. r. lvg., k. é. k., (a k. é. k. szalagján), (H), (J), Sz³; és lovag *Kokosović Károly* őrnagy F. J. r. lvg. (a k. é. k. szalagján) (H), (J), Sz³.
Segéd-tiszt: *Formanek Marian* százados, (H), (J).
Oktató-tiszt: *Polaszek László* százados (J).

Szárnyparancsnokságok: Sarajevo, Travnik, Banjaluka, Bihać, D.-Tuzla, Mostar, Bilek és Gorazda.

Szakaszparancsnokságok: Sarajevo, Visoko, Rogatica; Travnik, Bugojno, Livno; — Banjaluka, Derwent, Bosn.-Dubica, — Bihać, Petrovac, Krupa; — D.-Tuzla, Brčka, Bjelina, Srebrenica, Zwornik; — Mostar, Konjica, Nevesinje; — Bilek, Stolac, Gačko, Trebinje; — Gorazda, Foča, Višegrad.

Rendszeresített állomány: 1 vezérőrnagy, 6 törzstiszt, 6 I. oszt. és 5 II. oszt. százados, 20 főhadnagy, 3 hadnagy; 1 százados- és 9 hadnagy-kezelőtiszt, 66 őrmester, 218 őrsvezető, 2026 csendőr. Összesen 1 tábornok, 50 tiszt, és 2310 legénység, 8 szárny, 27 szakasz és 266 őrs.

A felügyeleti körlet területe: 510·27411 □ Myriameter, a lakosság száma 1,591.036. — Egy csendőrre átlag 22·089 □ kilométer és 689 lakos esik.

A cs. és kir. csendőrség állomány-átnézete.

Országos csendőr-parancsnokság száma	Tisztek		Számvivők	Legénység				Irodaszolga	Osztagparancs- nokságok	Járásparancs- nokságok	Őr z ö k		
	Törzs	Fő		Őrmester	Őrsvezető	Csendőr	Összesen				Őrsvezető	Két főből álló	Egyes
1	2	12	5	28	226	674	928	2	9	23	193	49	27
2	4	29	13	102	535	1749	2386	2	22	97	487	23	204
3	2	10	5	28	179	528	735	1	8	25	172	23	1
4	2	14	7	39	320	810	1169	1	10	34	278	—	21
5	5	47	18	84	583	2272	2939	2	28	79	551	15	58
6	2	11	5	25	194	624	843	1	8	22	186	—	—
7	1	6	1	13	95	333	441	1	4	12	91	—	1
8	1	6	1	16	98	305	419	1	4	13	92	21	20
9	2	11	5	17	134	467	618	2	8	14	128	1	—
10	1	6	1	12	88	226	326	1	4	10	79	—	6
11	1	3	1	7	47	135	189	1	2	5	45	2	5
12	1	5	1	14	99	264	377	1	3	11	95	2	—
13	1	7	1	12	108	273	393	1	5	10	104	—	—
14	1	4	1	9	85	222	316	1	3	7	76	—	—
Tengerészeti tüzérszertár őr-különítménye	—	1	—	2	7	80	89	—	—	—	—	—	—
Összesen	26	172	65	408	2798	8962	12168	18	118	362	2577	136	343

Ehhez: egy ezredes és egy százados a cs. kir. honvédelmi ministeriumban, egy őrnagy mint segédtiszt a cs. kir. csendőr-felügyelőnél.

Történeti és statisztikai adatok az 1905. évről.

Bár a viszonyok alakulása folytán sajnálattal kellett lemondanunk arról, hogy intézményünk a lefolyt 1905. évben újabb felállítások, szaporítások s a reformtervezetek megvalósítása által oly mérvben erősödjék, miként az joggal remélhető volt, mindazonáltal a lefolyt év is meghozta a maga gyümölcsét ugy a munkában, mint a fejlődésben. Hálás örömmel üdvözljük felsőbb vezetőinket az állandó és lankadatlan gondoskodásért, melylyel intézményünk korszerű fejlődését és mindmagasabb színvonalra emelését biztosítják. Böles előrelátásuknak s körültekintésüknek köszönhetjük, hogy a midőn az államérdekek intézményünknek az eddigi évekhez hasonló méretekben való fejlesztését nem engedhették meg, e helyett a reformmunkálatok kohójában oly nagyszabású tervek forrottak és dolgoztattak ki, melyek a legközelebbi alkalommal testet öltve, mindenestre hatalmas lendületet adnak fejlődésünknek és tökéletesedésünknek.

A lefolyt év nevezetesebb mozzanatai közül első sorban is az intézmény *új felfegyverzésének tervét* kell megemlítenünk. A hosszú idő óta használatban levő Kropatschek-rendszerű karabélyok ugyanis a használat folytán annyira elavultak, hogy kicserélésük válna szükségessé, ez elé azonban azon akadály is gördült, hogy a Kropatschek-karabélyokat előállító gyár a karabélyok további gyártását beszünteti, s így a javításhoz szükséges fegyveralkatrészek sem lesznek többé beszerezhetőek. Az intézményünk céljaira ennél fogva a Mannlicher-kurtály alakítottatott

át s a nagy gonddal eszközölt kísérletezések s az új felfegyverzés munkálatai immár oly stádiumba jutottak, hogy az új fegyver rendszeresítése már a közel jövőben várható.

A *csendőrség szolgálatának a városok belterületére való kiterjesztése* is hatalmas lépéssel halad előre, a mennyiben a lefolyt évben intézményünk hat város területén vette át a szolgálatot.

Az *egyenruházatnak* a célszerűség és a szolgálat követelményei által szükségessé váló megváltoztatása iránti kísérleti munkálatok immár a befejezéshez közelegnek, melynek bekövetkezte után a terv megvalósításának teendői kezdetüket veszik.

Az intézmény belső fejlődését szolgálja a *legény-ség fel- és leszerelésének s általában a ruhakezelésének a kerületek székhelyére történt központosítása*, mely a folyó év január 1-vel az összes kerületeknél életbeléptetett.

Végül meg kell még említenünk, hogy a mult évi zsebkönyvünkben jelzett s a *rokkant csendőrök segélyezésére létesítendő alap* javára, a zsebkönyvünk 1887—1904. évfolyamaiban megjelent általános érdekű szakközleményeknek két kötetben történt kiadása által, egyesek adományát s a magyar korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által kiadott »Hiven, becsülettel és vitézül» című mű jövedelmét is beleszámitva, 20,742 K 85 f. gyűlé egybe, mely összeg — gyümölcsözőleg az állampénztárban elhelyeztetvén — alapítványként leendő letéteményezésé most van folyamatban, hogy már ez évben enyhítésére szolgáljon a segélyre szorulóknak száználmas helyzetének és nyomorának.

*

Mindezek után áttérünk a mult év változásainak részletes ismertetéséhez.

A csendőrségi alapok jelen állása a mult évben ismertetett vagyoni mérleggel szemben, az alapítványnszerű kiadások eszközzése után a következő:

	1903.		1904.		gyarapodás
	K	f.	K	f.	
1. Csendőrségi jelvény-pótdj-alap	121143	26	121252	95	109·69
2. Csendőrségi jutalmazási alap	40502	65	40508	58	5·93
3. Dombrádi Nagy Gyula és neje szül. Berndt Ilonka alapítványa	6172	91	6179	48	6·57
4. Török Ferencz-féle alapítvány (1904 és 1905 szept. végén)	74177	85	80614	04	6436·19

*

Az 1904/905. év folyamán a következő járás-parancsnokságok állítottak fel:

a III. számú csendőrkerületben:

Tenkén	1905. évi május	hó	10-vel
Mándokon	„ „ július	„	1-„
Jászapátiban	„ „ május	„	24-„

a IV. számú csendőrkerületben:

Tokajban	1905. évi augusztus	hó	1-vel
Iglón	„ „ „	„	8-vel
Ólublón	„ „ július	„	26-„
Ózdon	„ „ „	„	26-„
Fehérgyarmaton	„ „ „	„	27-vel
Gálszécsen	„ „ augusztus	„	1-„
Sztropkón	„ „ „	„	1-„

Örsök felállítottak:

az I. számú csendőrkerületben:

Ajtonban	4 fővel, 1904	október	1-vel
Bodonkuton	4 „ „	„	5-„
Bátoson†	4 „ „	„	7-„
Magyarnagyzsomboron	4 „ „	„	9-„
Nagykapuson	5 „ „	„	9-„
Ratosnyán	5 „ „	augusztus	9-„
Kálon	5 „ „	október	15-„

Czegén	4 fővel, 1904	október	9-vel
Nagycegén	5 „ „	november	14-„
Magyarkólyánban	5 „ „	deczemb.	10-„
Balavásáron	4 „ „	november	5-„
Nagyteremiben	4 „ „	„	5-„
Hosszúréven	4 „ „	„	1-„
Kobátdemeterfalván	5 „ „	„	16-val
Bucsumpojénben	5 „ „	deczemb.	1-vel
Héjjasfalván	4 „ „	„	1-„
Alsórákoson	4 „ „	„	1-„
Mártonhegyen	4 „ „	„	1-„
Kupsafalván	4 „ „	„	26-val
Kisbányán	4 „ „	1905 szeptemb.	1-vel

a II. számú csendőrkerületben:

Pancsován	35 fővel, 1904	november	1-vel
Apátin	4 „ „	október	1-„
Gurbán	4 „ „	deczemb.	1-„
Székudvaron	4 „ „	1905 márczius	15-„
Bogdaringóson	4 „ „	április	1-vel
Zenta-Felsőhegyen	5 „ „	szeptemb.	3-val
Zenta-Gyenesek során	5 „ „	„	3 „

a III. számú csendőrkerületben:

Veresegyházán	4 fővel, 1904	deczemb.	20-val
Miskén	4 „ „	„	1-vel
Keczelen	4 „ „	„	1-„
Jánosdán	5 „ „	1905 január	1-„
Geszten	5 „ „	„	1-„
Kőröstarcsán	4 „ „	február	1-„
Papfalván	4 „ „	1904 deczemb.	1-„
Piskolton	4 „ „	1905 január	1-„
Érkeserűn	4 „ „	„	1-„

a IV. számú csendőrkerületben:

Torizskán	5 fővel, 1904	október	1-vel
Remetevasgyárban	4 „ „	„	2-val
Aranysmedgyesen	4 „ „	„	22-vel
Koskócson	4 „ „	deczemb.	1-„

Sároskőszegen	4 fővel,	1904 deczemb.	2-val
Mniseken	4	"	2- "
Szatmárhegyen	5	1905 január	1-vel
Máriavölgyön	5	"	1- "
Izán	4	"	6-val
Királykút puztán	4	" márczius	1-vel
Tiszapalkonyán	4	" július	1- "

az V. számú csendőrkerületben :

Laksárujfalun	5 fővel,	1904 november	3-val
Perbetén	5	"	1-vel
Trencséntéplán	5	"	16-val
Nyitraóvákon	4	"	15-vel
Szuchahorán	4	"	17- "
Szalkán	4	1905 június	6-val

a VII. számú csendőrkerületben :

Zajzonban	4 fővel,	1904 október	1-vel
Szárarajtán	4	"	1- "
Szelindeken	4	" deczemb.	3-val
Felsőpián	5	" november	1-vel
Alsókománán	4	1905 január	1- "
Uncsukfalván	5	1904 deczemb.	1- "
Oláhbretytén	4	" október	1- "
Csimpán	4	"	1- "
Felsőlapugyon	5	"	1- "
Klicsován	4	" november	1- "
Delinyesten	4	"	1- "
Ruszkán	4	"	1- "
Plugován	5	1905 május	1- "

Örsök létszáma felemeltetett :

az I. számú csendőrkerületben :

a dicsőszentmártoni 4 fővel;

a III. számú csendőrkerületben :

a mezőtúri 18 fővel;

a IV. számú csendőrkerületben :

a szaniszlói 1, a szatmár-németii 28, a máramaros-szigeti 21, a nagybányai 13, a nagyszőlősi 5, a bereg-szászi 12 és a munkácsi 16 fővel.

az V. számú csendőrkerületben :

a dévényujfalui 1 fővel;

Örsök létszáma leszállított :

az I. számú csendőrkerületben :

a szászrégeni, erzsébetvárosi, balavásári és hévizi 1—1 fővel;

a II. számú csendőrkerületben :

a beresztóci 1, a barcsai 3 és a homolici s opponai 1—1 fővel;

a IV. számú csendőrkerületben :

a nagyszakállosi, kamarzáni, bikszádi, gacsályi, onálczai sóháti, havasközi és poroskői 1—1 fővel;

az V. számú csendőrkerületben :

a laksárujfalui 1 fővel;

a VII. számú csendőrkerületben :

a suskai, szerbpozsezsennai, ujmoldovai, kozlabányai, berzászkai, és orsovai 1—1 fővel.

Feloszlattatott :

a II. számú csendőrkerületben :

a szefkerini és hertelendyfalvai örs.

Áthelyeztettek :

a kolozsvári 2. szakasz Ujmoldovára 1905 jan. 1-vel
 a szászrégeni szakasz Zsolnára 1905 július 1- "
 a kisujszállási szakasz Szolnokra 1905 július 1- "

a volóczyi járásparancsnokság *Alsóvereczkére* 1905 jan. 1-vel;

továbbá a következő örsök:

az I. számú csendőrkerületben:

a várfalvi örs *Kövendre* 1904 október 31-vel
 az almakeréki *Keresdre* 1904 november 1-
 a földrai *Neposzra* 1904 november 1-
 «

a IV. számú csendőrkerületben:

felsőremetevasgyári örs *Ubreszre* 1904 október 2-vel;

az V. számú csendőrkerületben:

a kralováni örs *Párniczára* 1905 márczius 1-vel
 az alsó-sipeki örs *Egegre* 1905 « 1-
 a broczkói örs *Kuttira* 1905 október 1-
 a peredi örs *Deákira* 1905 november 1-
 «

a VI. számú csendőrkerületben:

a herendi örs *Szentgálra* 1905 január 1-vel
 a zalavári örs *Sármellékre* 1905 május 1-
 «

a VII. számú csendőrkerületben:

az alsónyiresfalvai örs *Demsusra* 1904 decz. 1-vel.

Csendőr-különítmények működtek:

az I. számú csendőrkerületben:

Lupsán 5 fővel 1904 december 24 óta.
 Sófálván 2 « 1905 január 1 óta.
 Görgénysóaknán 2 « a fürdőidény alatt.
 Gyergyóremetén 4 « 1905 augusztus 1 óta.
 Homoródon 2 « a fürdőidény alatt.
 Lövétén 3 « 1905 május 16 óta.

a II. számú csendőrkerületben:

Nagytorákon 8 fővel 1904 jan. 24-től 1905 febr. 6-ig.
 Bácsóvároson 5 « 1905 jan. 24-től 1905 szept. 30.
 Menyházán 2 « } a fürdőidény alatt.
 Palicsón 4 « }

a III. számú csendőrkerületben:

Dömsödön 4 fővel 1904 október 9 óta.
 Magyarvalkón 4 fővel 1904 február 21 óta.
 Kémeren 5 fővel 1905 április 5 óta.
 Szolnoki vasuti állomáson 5 fővel 1905 aug. 17 óta.
 Szent-László püspökfürdön 2 fővel } a fürdőidény
 Félix-fürdön 2 fővel } alatt.
 Biharfüreden 2 fővel }

a IV. számú csendőrkerületben:

Szolnokhuttán 3 fővel 1889 szeptember 13-tól.
 Tarnaörsön 3 fővel 1905 május 1-től június 24-ig.
 Bártfa-fürdön 5 fővel 1905 május 15-től szept. 30-ig.
 A rank-füredi, erdőbényei, szobráncai, stószai, lublóai,
 virágvölgyi és tátralomniczi fürdő- és nyaralótelepeken
 2—2 fővel a fürdőidény alatt.

az V. számú csendőrkerületben:

Trencsén-Tepliz fürdön 4 fővel, }
 a szliácsi fürdön 2 « } a fürdőidény alatt.
 a csízi fürdön 2 « }
 a koritniczai fürdön 2 « }
 a dobsinai jégbarlangnál 2 fővel, 1905 július 15-től
 augusztus 31-ig.

Csorbatón 2 fővel, 1905. június 15-től szept. 15-ig.
 Fenyőházán 3 fővel, 1905. június 1-től szept. 15-ig.
 A vichneyi fürdön 2 fővel 1905. jun. 15-től aug. 31-ig.
 Alsószuhán 1905 szeptember 1 óta.
 Felsőlipnicz 3 fővel 1905 szept. 19-től }
 Felsőzubricza 3 « 1905 « 19-től }
 Balsovinapodsze 3 fővel 1905 « 19-től }
 Pekelnik 3 « 1905 « 19-től }
 Oravicza 3 « 1905 « 19-től }
 Veszele 3 « 1905 « 19-től }
 Mutne 3 « 1905 « 19-től }
 Novoty 3 « 1905 « 19-től }
 Erdődán 3 « 1905 « 19-től }

1905. évi november
 hó 4-ig a cholera-
 zárlat alkalmából.

a VI. számú csendőrkerületben:

Savanyukuton	} 2—2 fővel, a fürdőidény alatt.
Harkányon	
Tarcsán	
Balaton-Földváron	
Hévizen	
Balaton-Füreden	
Almádin	

A magyar kir. csendőrség rendszeresített

Csendőr-kerület	I.		II.		Számvivő		Járás-örmester		Ör-mester		Örsvezető												
	Ezredes	Alezredes	Órnagy	oszt. százados	Főhadnagy	Hadnagy	Számantácsos	gyalog	lovas	Törzsörmester	gyalog	összesen	gyalog	lovas	összesen								
																I.	II.	gyalog	lovas	összesen	gyalog	lovas	összesen
I.	1	1	1	5	17	.	1	1	53	53	11	3	3	167	167								
II.	1	1	1	6	14	.	1	1	51	6	57	12	4	4	197	207							
III.	1	1	1	9	19	.	1	2	48	15	63	13	2	3	5	186	215						
IV.	1	1	1	7	21	.	1	1	77	77	13	7	7	216	216								
V.	1	1	1	6	18	.	1	1	63	63	12	2	2	184	184								
VI.	1	1	1	7	20	.	1	1	66	66	13	2	2	198	198								
VII.	1	1	1	5	14	.	1	1	45	45	11	3	3	154	154								
Összesen	7	7	7	30	15	63	60	2	4	3	4	4	4	403	214	24	85	23	3	26	1302	39	1341

Ehhez a m. kir. horv.-szlav. csendőrparancs-

H.-szlav. csend.-parancs.	1	1	1	4	14	.	1	.	.	.	9	27	27	205	205				
Főösszeg	8	8	8	3	1	8	6	.	16	403	214	24	94	50	3	53	1507	39	1546

Megjegyzés. Ezen kívül a m. kir. belügyministeriumba 6 törzsörmester van vezényelve. A 91 törzsörmester közül 70 élvezi a részükre rendszeresített illetéket, továbbá 152

Siófokon 2 fővel, a fürdőidény alatt.
Pécsudvardon 3 fővel 1904 nov. 16-tól 1905 máj. 11-ig.
Bölmányon 4 fővel 1905 május 15-től október 27-ig.

a VII. számú csendőrkerületben:

Előpatakon 3 fővel } a fürdőidény alatt.
Marillavölgyön 5 fővel }
Nagybudason 5 fővel 1905 június 10 óta.

állománya 1905. évi november hó 1-vel.

Csendőr			Főösszeg				Szólgál. fő	Szárny	Szakasz	Tisztí különim.	Pótló-keret	Járás	Órs				Polgári alkalm.	
gyalog	lovas	összesen	Tiszt	gyal.	lovas	össz.							gyalog	lovas	vegyes	összesen	Irnok	Irodaszolg.
828	.	828	27	1062	.	1062	.	5	14	.	.	51	208	.	.	208	1	2
980	80	1060	25	1244	96	1340	96	6	12	.	.	55	224	13	1	238	.	2
891	164	1055	34	1140	211	1351	206	7	16	1	1	62	217	31	5	253	.	2
1156	.	1156	33	1469	.	1469	.	7	19	.	.	75	270	.	.	270	.	2
886	.	886	29	1147	.	1147	.	6	17	.	.	61	229	.	.	229	.	2
963	.	963	32	1242	.	1242	.	7	18	.	.	64	247	.	.	247	1	2
753	.	753	24	966	.	966	.	5	12	.	.	43	184	.	.	184	.	2
6457	244	6701	204	8276	307	8583	302	43	108	1	1	411	1579	44	6	1629	2	14

nokság ideiglenesen rendszeresített állománya.

803	.	803	22	1044	.	1044	.	4	12	.	.	.	225	.	.	225	.	2
7260	244	7504	226	9320	307	9627	302	47	120	1	1	411	1804	44	6	1854	2	16

járásörmester a részükre rendszeresített illetékekkel van kinevezve.

Tisztikar.

A testület kebelében előfordult egyéb változások röviden a következők:

Ó cs. és ap. kir. Felseége

1905. évi június hó 17-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

szakolczai **Koreska Vilmos** az V. sz. csendőr-kerületnél létszám felett vezetett ezredesnek, a magyar honvédelmi miniszterium 16. osztálya vezetőjének, ezen minőségben teljesített kitünő és eredményteljes szolgálatai elismerésül a 3. oszt. *vas-koronarendet* díjmentesen legkegyelmesebben *adományozni* méltóztatott;

Ó cs. és ap. kir. Felseége

1905. évi június hó 2-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy:

Nyisztor Sándor III. sz. csendőr-kerületbeli századosnak, segédtisztii és **Sebesta Ottokár** V. sz. csendőr-kerületbeli főhadnagynak oktatótiszti minőségben több éven át tanusított, különösen buzgó és sikeres működésük elismerésül a *legfelsőbb megelégedés kifejezése tudtul adassék.*

Rómay Béla VI.,

Sándor László VII.,

Imreh Ferencz IV. sz. csendőrkerületbeli, és **Cár István** m. királyi horvát-szlavon csendőr-parancsnokságbeli századosoknak,

Nagy Béla VII.,

Goreczky Gyula VI., és

Goreczky Vilmos III. csendőrkerületbeli főhadnagyoknak, végül

Soltész Imre V. sz. csendőrkerületbeli hadnagynak — mint az 1905. év folyamán fenállott tábori csendőrtanfolyamok parancsnokainak, ezen minőségükben kifejtett tevékenységükért a magyar korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője elismerését fejezte ki.

Végül:

Ó cs. és ap. kir. Felseége

1905. évi január hó 13-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Nagy Béla VI. sz. csendőr-kerületbeli főhadnagynak a schaumburg-lippe IV. osztályu hercegi házirendnek;

Herold Gyula VII. sz. csendőr-kerületbeli hadnagynak a bolgár fejedelmi polgári érdemrend lovagkeresztjének;

továbbá 1905. évi április hó 5-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Bencze Bálint VI. sz. csendőr-kerületbeli századosnak a schaumburg-lippe házirend III. osztályu diszkeresztjének elfogadhatását és viselhetését legkegyelmesebben megengedni méltóztatott.

Előléptetések:

Ó cs. és ap. kir. Felseége

1905. évi április hó 27-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Panajott Sándor ezredest, a magyar korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjét *vezér-örnaggyá* legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott; továbbá

1905. évi május hó 1-ével.

I. A m. kir. csendőrségnél:

ezredessé: **Enyeter Ferencz** alezredes, az I. sz. csendőr-kerület parancsnoka;

alezredessé: **Szabó József** őrnagy, az V. sz. csendőr-kerület parancsnokhelyettese;

örnaggyá: **Várady Ede**, a II. sz. csendőr-kerületnél II-od törzstiszti teendőkkal megbízott I. oszt. százados;

I. osztályu századosokká: **Záray Ödön**, VII. és **Almássy Zsigmond**, I. sz. csendőr-kerületbeli II-od oszt. századosok;

II. osztályu századosokká: *Rafain Imre*, VII. és *Proch József*, II. sz. csendőr-kerületbeli főhadnagyok; főhadnagyokká: *Fonyó Jenő*, VII., muzsaji és vittnyédi *Vittnyédy József*, VI., *Goreczky Vilmos*, III., *Szombathy István*, VII., *Mántó József* és fancesali és proszéki *Joób-Fancsaly Győző*, V. sz. csendőr-kerületbeli hadnagyok;

hadnagyokká: *Bezerédi Titusz*, IV., *Glatz Ödön*, I., *Argay Ferencz*, II., *Varga László*, III., *Kneusel-Herdliczka Arnold*, V., *Barényi Ferencz*, IV., *Stolzenberg Vilmos* és *Nádpataky Gusztáv*, VI. sz. csendőr-kerületbeli hadapród-tiszthelyettesek;

főhadnagy-számvivővé: *Kocsis György*, II. sz. csendőr-kerületbeli hadnagy-számvivő;

hadnagy-számvivővé: *Balogh Emil*, V., *Magyar Gábor*, IV. és *Szabó Zsigmond*, III. sz. csendőr-kerületbeli és végül *Preidt Gábor*, a III. sz. csendőr-kerületnél létszám felett vezetett, a m. kir. belügy-miniszterium számvevőségénél beosztott I. oszt. törzsrörmesterek.

II. A m. kir. horvát-szlavon csendőrségnél:

alezredesekké: **Quinz Károly** őrnagy, a m. kir. horvát-szlavon csendőrség parancsnoka és **Michl Pál** őrnagy, a m. kir. horvát-szlavon csendőr-parancsnokság parancsnokhelyettese;

őrnagygyá: **Lovinčić Sándor**, a m. kir. horvát-szlavon csendőr-parancsnokságnál II-od törzstiszti teendőkkal megbízott I. oszt. százados;

I. osztályu századosá: *Mizler Emil*, m. kir. horvát-szlavon csendőr-parancsnokságbeli II-od oszt. százados.

1905. évi november hó 1-ével.

I. A m. kir. csendőrségnél:

őrnagygyá: csikszentimrei **Csató Ferencz**, az I. sz. csendőr-kerületnél II-od törzstiszti teendőkkal megbízott I. oszt. százados;

I. osztályu századosokká: *Virág László*, III. és *Czibere István*, I. sz. csendőr-kerületbeli II-od oszt. századosok;

II. osztályu századosokká: *Geyer János* és *Végh Ferencz*, II. sz. csendőr-kerületbeli főhadnagyok; főhadnagyokká: *Rick Dezső* és *Stenszky Lajos*, IV. sz. csendőr-kerületbeli hadnagyok;

hadnagyokká: *Tomory Endre*, VII., *Szűtsy Imre*, V., deési báró *Diószeghy Tibor* és *Solyom Antal*, I. sz. csendőr-kerületbeli hadapród-tiszthelyettesek.

Nyugdíjaztattak: pobjemki **Bedeković Károly** ezredes, a m. kir. horvát-szlavon csendőrség parancsnoka; dombrádi **Nagy Gyula** ezredes, a m. kir. VII. sz. csendőr-kerület parancsnoka; **Göttmann Bódog** alezredes, kinek saját kérelmére történt nyugdíjaztatása alkalmával **Ó es. és ap. kir. Felsége** 1905. május hó 24-én kelt legfelsőbb elhatározásával a *Ferencz József-rend lovagkeresztjét*; *Szalay Béla* I. oszt. százados, kinek saját kérelmére történt nyugdíjaztatása alkalmával **Ó es. és ap. kir. Felsége** 1905. évi április hó 21-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával a *czimzetes őrnagyi jelleget*; *Tyrman József*, II-od törzstiszti teendőkkal megbízott I. oszt. százados, kinek saját kérelmére történt nyugdíjaztatása alkalmával **Ó es. és ap. kir. Felsége** 1905. évi november hó 17-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával a *czimzetes őrnagyi jelleget* és a *Ferencz József-rend lovagkeresztjét* legkegyelmesebben adományozni méltóztatott; továbbá *Boronkai István* főhadnagy, *Tolveth Károly*, *Zilahy Tibor*, *Hajdu Gyula* és *Szádeczky Zoltán* hadnagyok.

Legénység.

A legénységi állomány kiegészítési viszonyai ez évben is kedvezőek voltak, a mennyiben a es. és kir. közös hadügyminiszter Ur által a közös hadsereg gyalog és lovas magyar ezredeitől ezredenként 4,

összesen 260 tényleg szolgáló önként jelentkezőnek, valamint a m. kir. honvédelmi miniszter Ur által honvédezedenként 4, összesen 112 főnyi tényleges önként jelentkezőnek átengedése lényegesen hozzájárult a létszámbiányi fedezéséhez.

A rendszeresített állományra hiányzott:

Év és hó	Csendőrkerületnél és pedig							Összes hiány
	I. sz.	II. sz.	III. sz.	IV. sz.	V. sz.	VI. sz.	VII. sz.	
1904. évi								
Október	+8	48	46	101	40	28	14	269
November	+9	32	40	87	40	34	10	234
December	+24	36	26	71	45	43	9	206
1905. évi								
Január	+11	23	55	65	32	26	12	202
Február	20	9	27	47	45	10	7	165
Márczius	26	26	24	29	38	15	9	167
Április	29	17	20	+22	35	27	37	143
Május	33	19	28	5	31	29	7	152
Junius	33	21	27	14	35	35	13	178
Julius	33	28	21	24	35	46	10	197
Augusztus	42	23	22	25	32	26	8	178
Szeptember	23	36	36	70	44	29	11	249

Azon fogyatéknak, mely a legénység állományában 1904 okt. 1-től 1905 szept. 30-ig előfordult, számszerint a következő:

A csendőrkerület száma	Szolgálati idejének letelte után kilép.	Meghalt	Szókevény	Nyugdíjaztatott	Végkielégítéssel elbocsátott	Családi tehermentesítéstől elbocsátva	Fegyelmi díon elutasítottak	Hadtörvényszéki leg elbocsátottak	Polgári állomány szolgálatába lépettek	Szolgálatban megsebesült	Sobesülés folytán meghalt	Fegyverhasználati esetek száma
I.	31	5	1	24	23	2	.	3	4	3	.	7
II.	95	10	1	17	40	5	.	9	13	2	.	12
III.	69	10	2	33	37	3	19	13	16	.	.	30
IV.	108	4	.	16	23	2	5	4	10	.	.	19
V.	105	3	.	16	46	5	10	6	8	7	.	15
VI.	110	1	.	23	23	3	5	5	9	4	.	42
VII.	47	2	.	17	19	3	.	7	3	3	.	14
Összesen	565	19	3	146	211	23	41	47	63	19	.	139

Szolgálati kötelezettségének betöltése után kilépett:

Év és hó	Csendőrkerületnél							Összesen
	I. sz.	II. sz.	III. sz.	IV. sz.	V. sz.	VI. sz.	VII. sz.	
1904. évi								
Október	5	12	15	18	9	17	6	82
November	4	4	8	19	19	13	6	73
December	.	10	5	9	19	26	4	73
1905. évi								
Január	5	10	4	8	8	9	6	50
Február	1	7	4	10	7	6	1	36
Márczius	2	3	2	3	7	6	2	25
Április	2	26	11	11	17	7	7	81
Május	1	2	5	5	2	3	1	19
Junius	1	4	1	5	3	3	2	19
Julius	1	3	2	3	5	6	1	21
Augusztus	3	3	3	7	2	4	3	25
Szeptember	6	11	9	10	7	10	8	61
Összesen	31	95	69	108	105	110	47	565

A magyar királyi csendőrség legénységi egyéneinél:

1905. évi szeptember hó 30-án volt:

Csendőrkerület száma	Igazolványos	Koronás ezüst érdemkereszt	Ezüst érdemkereszt	I. oszt. vitézségi ezüst érem	II. oszt. vitézségi ezüst érem	Hadi érem	Jubileumi emlékérem	I. oszt. legénységi szolgálati jel	II. oszt. legénységi szolgálati jel	Szolgálati pótdíjaz bíró altiszt	Szolgálati pótdíjaz bíró esendő	Nős
I.	107	9	1	.	.	1	383	18	56	208	538	132
II.	47	8	2	1	1	5	426	11	140	403	261	144
III.	68	17	1	.	1	5	574	27	188	373	390	183
IV.	40	6	2	.	.	4	493	19	178	402	377	191
V.	30	4	2	.	.	4	408	15	163	308	305	128
VI.	75	15	8	1	1	7	453	24	191	382	276	168
VII.	27	8	2	.	.	3	400	17	140	291	276	91
Összesen	394	67	25	2	3	29	3137	131	1056	2367	2423	1037

Kitüntetések

az 1904 október 1-sejétől 1905 szeptember 30-áig terjedő időszakban.

I. Jelvényes kitüntetést nyertek:

1. **Mészáros Gyula** csendőr czimz. örsvezető, az V. sz. csendőr-kerület állományában.

1904. év július hó 11-én délután 1/45 óra tájban Trencsénmegye Folszomstenecz községében — mint ezt a későbbi nyomozás kiderítette — Orován Mór ottani lakos két gyermekének gyufával való játszása következtében tüzvész keletkezett, melynek 9 lakóház és számos melléképület esett martalékul.

A bellusi csendőrörs egyik járőre: Mészáros Gyula czimz. örsvezető és Ondreák Vendel csendőr a község környékén portyázva, észrevették a tüzet, miért is gyorsított léptekkel a vész színhelyére siettek. Ekkor már egy nagyobb házcsoportot recsege, ropogva pusztítottak a lángok. Hasztalan kérdezősködött eleinte a járőr a kétségbeesett jajveszékélés közt szinte eszeveszetten ide-oda futkozó károsoktól az iránt, hogy nem szorult-e valaki az égő épületekbe? A rémülettől megfélemlített emberek feleletre sem méltatták a járőrt. Midőn azonban Orován Mór udvarán áthatoltak, az ennek szolgálatában álló cselédleány lelkendezve közölte velük, hogy a lakóházban még tartózkodnak emberek. S tényleg a nyitott ablakon át nyöszörgő hangok hallatszóttak, melyek azonban a beszakadó zsindeletető robaja következtében csakhamar elnémultak. A tetőről leeső égő gerendák az udvarra nyíló konyhaajtó előtt felhalmozódva, elzárták az egyetlen bejárást. Néhány pillanat múlva már a konyhaajtó is meggyuladt és az ablakfák is égni kezdtek.

Mészáros czimz. örsvezető átérezve, hogy minden percnyi késedelmeskedés a házban rekedtek halálát sietteti elő, mitsem törődve a testi épségét fenye-

gető veszélyvel, bátor elhatározással az égő zsaratnokon keresztül kísérelte meg behatolni a konyhaajtón. A nagy hőség és fojtó füst azonban visszavonulásra kényszerítette. Ismételt próbálgatás után sikerült végre, elszánt ugrásokkal a konyhába jutnia.

Ondreák csendőr szintén követte járőrtársát, de épp úgy mint egy másik életmentő: Blumenfeld Samu, a hőséget és füstöt elviselni nem bírván, rövid tartózkodás után visszamenekült az udvarra.

A magára maradt Mészáros cz. örsvezető némi keresés után rábukkant a szobában két, már teljesen eszméletlen állapotban lévő gyermekre. Hirtelen felkapva őket, kifelé igyekezett velük. A konyhában azonban a derék életmentőt elhagyta ereje s mármár összeroskadt, midőn segélykiáltására odarohant hozzája a gyermekek atyja: Orován Móricz. A kétségbeesett apa egyik gyermekét ölbe kapva kiszaladt az udvarra, míg a másik gyermeket erejének végső megfeszítésével már maga Mészáros cz. örsvezető vitte ki.

Hogy mily veszélyes volt az égő házba való behatolás és abban való tartózkodás, bizonyítja az, hogy a rettentő hőség és fojtó füst a két gyermeket már megfosztotta eszméletétől s a berokkadt tető miatt minden pillanatban a ház összeomlásától lehetett tartani.

Mészáros cz. örsvezetőnek szerencsére csak tollbokrétája égett el teljesen s azonkívül bajusza pörkölődött meg a nélkül, hogy égési sebet szenvedett volna.

De nemcsak ezen alkalommal tanúsított Mészáros cz. örsvezető halált megvető bátorságot és mély kötelességérzést, hanem az 1903. év július havában a Vág folyónak kiáradásakor is kiváló érdemeket szerzett magának.

Ugyanis 1903. év július hó 11-én Mészáros Gyula és Kratochvilla Kálmán czimz. örsvezetők a trencsényi örsről szolgálat közben arról értesültek, hogy egy, a Vág folyón lévő malomban, melyet a rohanó

ár minden pillanatban elsodorni készült, a molnár benrekedt és onnan kimenekülni nem képes.

A járőr a hír hallatára azonnal a helyszínre sietett és a mentési munkához látott.

Mészáros cz. őrsvezető, ruháját levetve, csónakba ült és azt a malom felé terelte. A rohanó ár azonban a csónakot magával sodorta, úgy hogy az őrsvezető csak nagy nehezen tudott partra vergődni. Ezen kudarcz éppenséggel nem lohasztotta le vállalkozási kedvét. Hamarosan segélyül hívott egy halászt, ezzel csónakba ült és iendkívüli nagy erőfeszítés után végre is sikerült a malmot elérnie. Alig hogy a molnárt veszedelmes helyzetéből kimentette; a fékevesztett ár elszakította a malmot köteleitől és magával ragadta.

Ezen mentési munkálat is életveszélylyel járt, a mennyiben az ár a csónakot minden pillanatban felfordíthatta vagy a malomhoz sodorva, pozdorjává törhette volna.

Több szemtanuval felvett jegyzőkönyvek szerint igazolva lévén a fentiekben előadott tényállás és így Mészáros Gyula cz. őrsvezetőnek azon érdeme is, hogy két gyermeket valóban a legveszedelmesebb körülmények között a tűzhálaltól, egy férfit pedig a rohanó árból saját életének kockáztatásával megmentett: **Ő cs. és ap. kir. Felsege** 1904 október hó 3-án Radmerben kelt legfelsőbb elhatározásával őt az *ezüst érdemkereszt*tel legkegyelmesebben kitüntetni méltóztatott.

2. **Preidt Mihály** járásörmester, a VI. csendőrkörület állományában. A cs. és kir. 2. gyalogezrednél teljesített 2 év, 11 hó és 5 napi szolgálat után, 1880. évi szeptember hó 27-én közvetlenül a csendőrséghez lépett át, tehát immár 27 éven felül s ebből 25 évnél tovább mint altiszt megszakítás nélkül szolgált.

Ezen derék járásörmester, hosszas szolgálati ideje alatt, úgy mint önálló őrsparancsnok és szakaszparancsnok-helyettes, 1903. év szeptember hó 1-től

fogva pedig mint járásparancsnok állása kötelmeit mindig a legnagyobb odaadással és buzgalommal párosult szakértelemmel látta el, úgy hogy a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységeért négy ízben lett dicséző okirattal kitüntetve, egyszer nyilvánosan megdicsérve s azonkívül kétszer pénzjutalomban részesítve.

Fáradhatlan tevékenységét már az a körülmény is élénken jellemzi, hogy az utóbbi 10 év alatt nemcsak több súlyos beszámítás alá eső bűncselekményt derített ki igen nehéz körülmények között kiváló ügyessége és leleményessége révén, hanem az is, hogy mintegy 30 egyént elfogott, 60-at elővezetett és 251-et feljelentett az illetékes hatóságoknak.

Ő cs. és ap. kir. Felsege ezen derék járásörmesternek sok évi kötelezősghű és eredményes szolgálati működését legmagasabb figyelmére méltatva, őt 1904. év október hó 19-én Gödöllőn kelt legfelsőbb elhatározásával, a *koronás ezüst érdemkereszt*tel legkegyelmesebben kitüntetni méltóztatott.

3. **Pesut Máté** őrmester a m. kir. horvát-szlavon csendőrpáncsnokság állományában.

Ezen derék altiszt 20 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt hivatása és állása kötelmeit oly fáradhatlan buzgalommal, teljes odaadással és kitartással teljesítette, hogy büszkén tekinthet visz-sza működésére, melyhez a szebbnél-szebb eredmények láncolata fűződik.

Ezenkívül jeles katonai tulajdonságai is hozzá járultak ahhoz, hogy nemcsak előjárói bizalmát és megelégedését, hanem a lakosság szeretetét és a hatóságok tiszteletét és becsületét is teljes mérvben kivívta magának.

Mindezek alapján, **Ő cs. és ap. kir. Felsege** 1904. év október hó 21-én Gödöllőn kelt legfelsőbb elhatározásával neki a *koronás ezüst érdemkereszt*tel legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

4. **Bodonyi Károly** járásörmester a II. sz. csendőrkörület állományában.

Nevezett járásörmester a cs. és kir. 62. sz. gyalogezredben eltöltött 2 év 11 hó és 13 napi tényleges szolgálat után, 1880. év február hó 7-én mint tartalékos tizedes a m. kir. erdélyi csendőrparancsnoksághoz lépett át, majd a m. kir. csendőrségnek 1881-ben történt felállítása után ezen csendőrséghez átvétetvén, rövid 4 hó és 11 napi megszaktíással, immár 24 éven felül szolgál tettelesen.

Ezen derék altiszt hosszas szolgálati ideje alatt különféle alkalmazásokban úgy mint őrsparancsnok és szakaszparancsnok helyettes, 1896 óta pedig mint segédoktató, szolgálati kötelmeit mindig példás ügybuzgalommal, kiváló szakavatottsággal és oly eredményesen teljesítette, hogy 3 ízben láttatott el dicsérő okirattal, 2 ízben nyilvánosan megdicsértetett, 3-szor pedig pénzzutalomban is részesült.

Kiváló érdemeket szerzett magának mint segédoktató, a mennyiben ezen, az intézményre nézve felette fontos, különös rátermettséget, szaktudást és szorgalmat igénylő állásában 8 év alatt számos és hasznavehető csendőrt nevelt az intézménynek.

Ő cs. és ap. kir. Felsője ezen, a csendőség legjobb és leghasználhatóbb altisztjei közé sorozható altisztnek — sok évi kiváló szolgálatait megjutalmazandó — 1904. évi november hó 5-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával a *koronás ezüst érdemkeresztet* legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

5. Kovács Kornél járásörmester az I. sz. csendőrkerület állományában.

1877. év január hó 30-án a cs. és kir. 50. számú gyalogezredhez felavattatván, 1883. év április hó 20-án a m. kir. csendőrséghez lépett át és ezen idő óta, — tehát 22 éven felül — megszaktítás nélkül szolgál.

Ezen derék altiszt, hosszas szolgálati ideje alatt kötelmeit mindvégig törhetetlen hűséggel és odaadó buzgalommal teljesítette és kimagasló például szolgálat úgy alárendeltjeinek, mint bajtársainak egyaránt.

Különösen a gyakorlati közbiztonsági szolgálat terén kiváló szakértelemmel és eredménynyel működött, a mennyiben szolgálati ideje alatt 1194 egyént fogott el és 2969 törvényt jelentett fel az illetékes hatóságoknak. Erdemeit elismeréseül 3 ízben dicsértetett meg és 2-szer részesítettett pénzzutalomban.

Ezenkívül azonban alárendeltjeinek helyes befolyásolása, vezetése és oktatása, valamint őrsének példás rendben tartása, nemkülönbön mint szakaszparancsnok helyettes, kötelmeinek lelkiismeretes elvégzése által is lényegesen hozzájárult a szolgálat érdekeinek előmozdításához és a csendőrségi intézmény tekintélyének emeléséhez.

Mindezek alapján **Ő cs. és ap. kir. Felsője** 1904. évi november hó 7-én Budapesten kelt legfelsőbb elhatározásával, neki a *koronás ezüst érdemkeresztet* legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

6. Nagy Sándor, IV.,
7. Kluzs József, III.,
8. Kovács Albert, V.,
9. Palsovits János, VI.,
10. G. Nagy István, III.,
11. Babcsák István VI. sz. csendőr-kerületbeli járásörmesterek.

Mind a hat járásörmester kiválóságát az a közös jellemvonás dicséri, hogy mindegyike a hosszas szolgálati ideje alatt lankadatlan szorgalommal és kitartó ügybuzgalommal szentelte magát az annyira terhes és fárasztó csendőrségi szolgálatnak s így szakképzettséggel párosult tevékenységük által nagy hasznára váltak a legfelsőbb szolgálatnak és lakoságnak.

Hogy magasztos hivatásuktól áthatva, mily kimagasló tevékenységet fejtettek ki a közbiztonsági szolgálat terén, azt nemcsak a bírói körök, hanem az előljárók is elismerték, a minek fényes tanubizonytsága, hogy Nagy Sándor 10-szer, Kluzs Jó-

zsef 6-szor, Kovács Albert 5-ször, Palsovits János 4-szer, G. Nagy István 5-ször és Babcsák István 4-szer lett megdicsérve és azonkívül mindegyike többször részesült pénzjutalomban.

Ó cs. és ap. kir. Felsége 1905. évi január hó 11-én Müurzstegben kelt legfelsőbb elhatározásával mind a hat járásörmestert, sok évi csendőrségi szolgálatuk alatt tanúsított kötelességű és eredményes működésük legfelsőbb elismerésül a *koronás ezüst érdemkereszttel* legkegyelmesebben kitüntetni méltóztatott.

12. Jánoska Pál csendőr cz. őrsvezető az V. sz. csendőr-kerület állományában.

1904. év augusztus hó 12-én éjfél tájban, Trencsénmege Svanócz községében ismeretlen módon tűz támadt.

A tőzsomszédságban fekvő melsiczi őrs legénysege: Szabó Gábor cz. őrmester őrsparancsnok, Jánoska Pál csendőr cz. őrsvezető és Fiedler Ede csendőr, valamint az ép akkor ott szemlén lévő Szabó Lajos járásörmester, trencsényi járásparancsnok a tűz kiütéséről értesülvén, azonnal a vész helyére siettek.

Megérkezésükkor már Márton János és Strecha János összeépített házainak szalmatetőzetét a lángok már jóformán elhamvasztották, sőt a mennyezet is átégett és a lehulló zsarátnok nemcsak a berendezési tárgyakat, hanem az ajtókat, ablak kereteket, deszkapadozatot egyszóval a ház faalkatrészeit is lángra lobbantotta.

Az oltáshoz összesereglett nép zajából pedig kihallatszott Márton János földmives kétségbeesett jajveszékélése. Az égő házban rekedt 16 hetes gyermekének megmentéséért kiabált, mire azonban a láng- és füsttengerben uszó ház miatt senki sem mert vállalkozni.

Jánoska Pál csendőr cz. őrsvezető az apa kétségbeesett rimánkodását hallva, habozás nélkül merészen beugrott az égő ablakon át a szobába. Az iszonyú

Kovács Sándor,

m. kir. II. sz. csendőrkerületbeli II. o. törzsrőmester,
segédtszti segédmunkás.

Flórián János,

m. kir. V. sz. csendőrkerületbeli II. o. törzsőrmester,
segédtiszti segédmunkás.

Babcsák István,

m. kir. VI. számú csendőrkerületbeli járásőrmester,
őrs- és járásparancsnok Székesfehérvárott.

Szamosi László,

m. kir. VII. számú csendőrkerületbeli járásőrmester,
örs- és járásparancsnok Sepsiszentgyörgyön.

Balogh Imre,

m. kir. II. számú csendőrkerületbeli járásőrmester,
örs- és járásparancsnok Pancsován.

Nagy Sándor,

m. kir. IV. számú csendőrkerületbeli járásőrmester,
örs- és járásparancsnok Homonnán.

Bartha József,

m. kir. II. számú csendőrkerületbeli járásőrmester,
örs- és járásparancsnok Lippán.

Szilva György,

m. kir. VI. számú csendőrkerületbeli járásörmester,
 örs- és járásparancsnok Magyaróvárott.

hőség és fojtó füst azonban csakhamar menekülésre kényszerítette, a nélkül hogy a csecsemőt megtalálta volna. Alig hogy a szabad levegőn magához tért, mitsem törődve az életét veszélyeztető bős és dühögő elemmel, ismét behatolt a szobába s csakhamar reábukkant a már ekkor égő bölesőre, melyből az eszméletlen gyermeket kikapva, vele az ablakhoz rohant. Ott azonban az öldöklő füsttől elkábulva, az ablak párkányára hanyatlott, de szerencsére a csecsemőt maga előtt tartva, Szabó Gábor cz. őrmester egy szempillantás alatt elkapta a csecsemőt s az örömkönnyeket hullató apa karjai közé adta, majd visszaugorva az ablakhoz, Szabó Lajos járásörmesterrel, megragadta a már eszméletlenül heverő Jánoska csendőr cz. őrsvezetőt és kivonszolta a szabadba, hol néhány percz múlva a fejére öntött hideg víz hatása alatt fölocsudott ugyan ájulásából, de részint a térdén szenvedett zúzódás miatt, másrészt mivel az öldöklő füst légző szerveit megtámadta, több napig gyengélkedővé vált.

O cs. és ap. kir. Felseje a derék életmentő halált megvető bátorságát és nemes önfeláldozását, mint a kötelességérzet legszebb példáját megjutalmazandó, 1905. évi január hó 22-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával, neki az *ezüst érdemkeresztet* adományozni méltóztatott.

13. Mihály János csendőr, cz. őrsvezető az V. sz. csendőrkerület állományában.

Nyitramegyei Bánkeszi községben 1904. évi aug. hó 11-én délután 1²⁶/₆ órakor tűz támadt, mely három egymás mellett álló házat a melléképületekkel együtt, hihetetlen gyorsasággal kezdett elhamvasztani.

Az utcán összecsoportosult tömeg jóformán tehetetlenül állott a bős elemmel szemben, mert a házcsoport körül kigyuladt szérüskertek valóságos lángtengerbe burkoltak mindent. Ekkor vette észre Kluska Imréné, hogy férje — egy 70 éves aggasztán, — benrekedt az égő házban. Kezeit tördelve,

kétségbeesetten könyörgött férje megmentéséért. Fia és Halász Gyula körjegyző meg is kísérelte a magával már tehetetlenné vált aggastyán megmentését, de a türethetlen forróság és füst visszazorította őket még a felútról.

Ezen válságos perczben érkezett meg a község közelében portyázó Mihály János csendőr cz. őrsvezető. A veszélyes helyzetet egy szempillantás alatt felfogva, noha Istenkísértésnek látszott vállalkozása, halált megvető bátorsággal a láng és füst alkotta alagut alatt keresztülfutva, a tüzes üszkők által félig már eltorlaszolt ajtón át berohant a már javában égő szobába. Szerencséjére csakhamar feltele a padlón fuldokló öreg embert, átnyalábolta s habár az elviselhetlen hőség és a gyilkos füst miatt ájulás kezdte őt is környékezní, erejének végső megfeszítésével mégis ki tudta a szabadba vonszolni, miközben arczát, nyakát, haját és bajuszát a feléje csapó lángok megpörkölték.

Az aggódo tömeg, a lélekemelő jelenet hatása alatt meglepedkezve saját bajáról, dörgő éljenzéssel fogadta az elveszettnek hitt bátor életmentőt.

Valóban az Isten gondviselésének köszönhető megmenekülése, mert néhány másodperc múlva a hatalmas robajjal beomló háztető maga alá temette volna az öreg Kluska Imrével együtt.

Mihály János csendőr cz. őrsvezető vázolt tette, az igazi csendőr tulajdonságait a katona legszebb erényeivel egyesíti. Vállalkozó szellem, gyors elhatározás, vakmerőség párosult itt a nemes önfeláldozásig menő felebaráti szeretettel és kötelességtudással.

Ó. cs. és ap. kir. Felseje legmagasabb figyelmére méltatva ezen példás magatartást, 1905. évi február hó 1-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával őt az *ezüst érdemkereszt*tel legkegyelmesebben kitüntetni méltóztatott.

14. Biondié Péter cz. őrmester, a magy. kir. horvát-szlavon csendőrparancsnokság állományában.

Azon időtájban, a midőn 1904. év folyamán Horvátországban nagymérvű zavargások voltak napirenden, Biondié Péter cz. őrmester, Belovár-Kőrös-megye pitomacai őrsparancsnok súlyos betegsége után több heti szabadságot élvezett.

Mikor azonban a reá bízott felügyeleti körletben is megindult socialistikus mozgalmakról értesült, ügyet sem vetve megrendült egészségi állapotára, szabadságának letelte előtt 3 héttel bevonult, hogy a közbiztonság, csend és rend fentartása érdekében, hivatásával járó kötelmeinek megfeleljen.

Bevonulása után csakhamar és pedig február hó 24-én mintegy 300—400 felkelő Pitomácon a község házat oly célzattal támadta meg, hogy a hivatalnokokat lemészárolja s a községi vagyont megsemmisítse.

Biondié cz. őrmester eleve értesülvén a zavargók szándékáról, 4 csendőrrel megszállotta a község háza külső ajtaját, de csakhamar kénytelen volt kettőt a hátsó ajtóhoz vezényelni, mivel ezen bezárt ajtót, néhány zavargó fejse csapásokkal időközben betörté. A míg tehát a 2 csendőr a zavargókat itt tartotta féken, addig Biondié cz. őrmester a másik 2 csendőrrel a tömeg nagyobb része ellen a külső ajtót védelmezte.

A legnagyobb mérvben felizgatott zavargók most borzasztó káromkodások közt vad ordítással előre rohantak, de szuronnyal visszaverettek.

E kudarc daczára a dühös tömeg a csendőröket másodizben is megrohanja. Válságos élet-halál harc keletkezik, mely csak akkor ér véget, mikor Biondié cz. őrmester a legmerészebb kolompókat szuronydöfésekkel súlyosan megsebesíti. Ennek látára a tömeg visszavonul, hogy rendezze sorait fokozott dühvel harmadszor is a járőrre támadjon. Ekkor bekövetkezett az, a mi többé elkerülhető nem volt.

Biondié cz. őrmester, csendőreivel rendületlenül kitart állásában, bátran és hideg vérrel várja a fék-

telenségig vad horda támadását, melyet még mindig remélt visszaverni. Hasztalan már minden figyelmeztetés, a fanatizált tömeg a hivatalnokok és csendőrök vére után szomjazik. Egy perc még s mindannyian veszve vannak. Ekkor hallatszik az őrmester harsány vezényszava: tűz. A következő pillanatban négy lövés dördül el, kettőt Biondié tett és a zavargók közül 7 rogyik össze, kik közül egy azonnal, kettő pedig később meghalt. A jól irányzott lövések előidézték a kellő hatást. A lázongók féktelen dühe rémületté vált s eszeveszetten menekültek, magukkal sodorva a könnyű sebesülteket, kiknek száma megállapítható nem volt.

A szétugrasztott tömeg ijedségből felocsudva ismét összeverődött a templom mellett. Most már azt az aljas bosszút forralták ki, hogy az őrmester családját fogják kiirtani. És azalatt, míg néhány lovas küldönczöt a szomszéd községekbe menesztettek segítségért, mintegy 50 főre menő csoport a közeli csendőr-laktanya felé indult a terv végrehajtása végett.

Biondié cz. őrmester azonban gyanítva ezek szándékát, eléjük sietett s megakadályozta őket a merénylet kivételében. Ezután vitéz csendőreivel a tömeget féken tartotta mindaddig, míg a Gyurgyevácról segítségére kirendelt 14 csendőr meg nem érkezett, kiknek segítségével az időközben 1000 főre felszaporodott tömeget szétszoglatta, a főczinkosokat elfogta s így a lázongást végleg elfojtatta.

Biondié cz. őrmester valóban az élő példája a kötelességérzetnek. Üdülő beteg és lemond szabadságáról, hogy megmutassa, mire képes ily állapotban is. Négy csendőrral óriási tuleróval szemben sziklaként kitart, a veszélytől nem riad vissza, sőt ellenkezőleg azzal bátran szembeszáll és a fellázadt fanatikus tömeggel a halálos küzdelmet vitézül kivívja s így megmenti a fegyverbeesületet, de megmenti egyuttal a hivatalnokok életét, a felsőbbség tekintélyét és a községet is egy katasztrófától, mi

bizonyára bekövetkezik, ha a vért szomjazó tömegnek sikerül a csendőröket felkoncolni.

Biondié cz. őrmester már próbacsendőr korában tanujelét adta rendkívüli bátorságának és erélyének akkor, mikor Móritz István nevű felette veszélyes, vakmerő és robusztus erejű rabló által megtámadtatott. Habár a rabló két forgópisztolylövéllel úgy megsebesítette, hogy vérvesztése miatt már-már kimerült, mégis sikerült neki a jóval erősebb ellenfelét, elkeseredett kézi tusában, szuronyal ledöfni, miáltal megszabadította az egész környék folytonos rettegésben élő lakosságát egy félelmetes gonosztevőtől.

Mindezeknél fogva **Ő cs. és ap. kir. Felsége** Bécsben 1905. évi február hó 23-án kelt legfelsőbb elhatározásával Biondié Péter cz. őrmesternek egy zendülés elfojtása körül tanusított vitéz és erélyes magatartása elismerésül az I. osztályu *vitézségi ezüst érmet* legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

15. Stankeric Jakab őrmester, a m. kir. horvát-szlavon csendőrparancsnokság állományában.

Lika-Krbava vármegye Otočac helységben 1904. év január hó 18-án tűz ütött ki, mely a nagy szél és szárazság folytán csakhamar 9 házat melléképületeivel együtt elhamvasztott.

Stankeric Jakab őrmester, otočaci őrsparancsnok a szokásos tűzjelzésre alárendelt legénységével a vész színhelyére sietett és az oltás, valamint a va-gyonmentés körül délután 2 órától másnap reggelig oly hathatósan és eredményesen segélykeztek, hogy a lakosság és hatóságok hálás elismerését kivívták.

A mentési munkálatok közben Stankeric őrmester arról értesült, hogy az öreg Snidarsić János az egyik égő háznak emeleti szobájában rekedt és a legnagyobb veszélyben forog, a mennyiben már a falépcsők tüzet fogtak s az épület égő menyezetének beszakadása minden pillanatban várható volt.

Ily körülmények között a jelenlévők közül senki sem mert a megmentésére vállalkozni.

E válságos perczben Stankeric őrmester gyors elhatározással, elszántan a fojtó füsttel telített folyosón át a szobába hatolt, melyben már a függönyök is lobogó lánggal égtek és a magával tehetetlen aggastyánt felkapva, biztonságba helyezte. Alig ért ki az udvarra, a szoba menyezete nagy robajjal bedőlt.

Ugyanezen tűzvész alkalmával Stankeric őrmesternek másodizben is alkalma nyílt, ismét saját életének nagymérvű kockázatásával, egy másik öreg embernek és pedig Cicak Miklósnak életét a tűzhaláltól megmenteni. Nevezett ugyanis a nagy tűz okozta roppant hőség és gyilkos füst következtében eszméletét veszítvén, a lángokban álló szobájában összerogyott. Az ajtón át már lehetetlen volt a behatolás, mert a lezuhant menyezet eltörleszolta azt. Így minden kételyt kizárólag a lángok között pusztult volna el, ha Stankeric őrmester halálmegvetéssel az égő ablakon át be nem ugrik a szobába. Rövid keresés után reábukkan a már elveszettnek hitt Cicákra, átnyalábolja s erejének végső megfeszítésével az ablakig hurcolja. Az elalélt és különben is jól táplált Cicak vonzsolása az őrmestert oly annyira kimerítette, hogy nehéz terhét már csak egy ember segítségével bírta kiemelni az udvarra, hol azonnal meglocsolta hideg vízzel, mire nem-sokára magához tért.

Ó es. és ap. kir. Felsege legkegyelmesebben méltányolva ezen különben is fáradhatlan és buzgó altiszt bátor, önfeláldozó és emberbaráti magatartását, 1905. évi márczius hó 8-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával őt a *koronás ezüst érdemkereszttel* legkegyelmesebben kitüntetni méltóztatott.

16. Roncskevincs Tivadar cz. őrmester a IV. sz. csendőrkörület állományában.

1904. év augusztus hó 11-én éjjel 1 órakor Lőcse

külvárosában lévő pajták egyike kigyuladván, az akkor uralgott szél következtében csakhamar lángba borultak a szomszédos épületek, köztük a Herschkovics Benjamin majorjához tartozó cselédlak is. A benne lakó Szmolej Ede és felesége álmukból felriadva, rémült izgatottságukban hirtelen összeszedték a kezük ügyébe eső holmijukat s azzal még idejekorán kimenekültek, míg 2½ éves Mária nevű leánykájukat a nagy sietségben és zavarban az égő házban felejték. Mire észrevették gyermekük hiányát, a cselédház már kívül-belül hatalmasan égett, sőt a ház tetőzete is megroppant és minden pillanatban várható volt, hogy a menyezet is beszakad. Hasztalan tördeltek kétségbeesett jajveszékelések között a szerencsétlen szülők gyermekük megmentése végett kezüket. A jelenlévő emberek közül senki sem mert a szinte biztos halált magában rejtő lángtengerbe rohanni. E válságos pillanatban érkezett meg a helyszínre Roncskevincs Tivadar cz. őrmester. Átlátva, hogy egy percznyi késedelem a gyermek pusztulását vonhatja maga után, gyorsan egy vízbe mártott pokrócotot fejére huz s azzal halált megvető bátorsággal az égő zsarátnokon keresztül a pokoli meleg és fojtó füsttel telt házba rohan. Rövid keresés után az ájulástól környékezett gyermeket felleli, ölbe kapja s vissza fut vele az udvarra. Az örömkönnyeket hullató szülők gyermeküket jóformán meg sem ölelheték, midőn a menyezet nagyrobajjal beszakadt, maga alá temetve mindent.

A szemtanukkal felvett jegyzőkönyvek szerint minden kételyt kizárólag megállapítatott, hogy Roncskevincs Tivadar cz. őrmester a legveszélyesebb körülmények között saját élete kockázatásával mentett meg egy már elveszettnek hitt életet, miért is **Ó es. és ap. kir. Felsege** 1905. évi márczius hó 23-án Budapesten kelt legfelsőbb elhatározásával, neki az *ezüst érdemkeresztet* legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

17. Bartha József II.,
 18. Szilva György és
 19. Szigeti György VI.,
 20. Papp Sándor és

21. Balogh Imre II. számú csendőrkerületbeli járásőrmesterek.

Nevezett járásőrmesterek a testület azon kiváló altisztjei közé sorolnak, kik hosszú csendőrségi szolgálati idejük alatt a legfelsőbb szolgálat követelményeinek lankadatlan szorgalommal és kitartó ügybuzgalommal, mindenkor és minden tekintetben a legfényesebben megfeleleltek. Egy kitünő csendőr és nyomozó közeg összes jó tulajdonságaival birva, a közbiztonsági szolgálat terén oly eredményesen működtek, hogy nemcsak a lakosság osztatlan becsülését és a hatóságok tiszteletét, hanem az előjáróik megelégedését és elismerését is teljes mérvben kiérdemelték. Kiváló használhatóságuk és életrevalóságuk meg is termette a kellő gyümölcsét. Így Bartha József 3-szor, Szilva György 3-szor, Szigeti György 6-szor, Papp Sándor 5-ször és Balogh Imre 8-szor lett megdicsérve és a két

Ó cs. és ap. kir. Felsőge legmagasabb figyeltóbbi azonkívül két-két ízben pénzjutalomban is részesült.

mére méltatván ezen fáradhatlan buzgó altisztek hosszas, becsületes munkásságát, törhetetlen, kötelesség-hű és eredményes működését, mindannyiát az 1905. évi április hó 22-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával a *koronás ezüst érdemkereszt*től legkegyelmesebben kitüntetni méltóztatott.

22. **Lenkei Lajos** őrsvezető, a IV. sz. csendőrkerület állományában.

1904. év augusztus hó 15-én Zemplén vármegyébe kebelezett Mád községben pusztító tűzvész dühöngött. A tállyai őrsparancsnokság táviratilag értesülvén a tűz kitöréséről, nyomban kivezényelte Lenkei Lajos őrsvezető és Márta József csendőrből álló jár-
 őr, mely délután 1/25 órakor már a tűz színhelyére

Szigeti György,

m. kir. VI. számú csendőrkerületbeli járásőrmester,
 őrs- és járásparancsnok Csurgón.

G. Nagy István,

m. kir. III. számú csendőrkerületbeli járásőrmester,
örs- és járásparancsnok Magyarcséken.

Hollósi Ignác,

m. kir. IV. számú csendőrkerületbeli járásőrmester,
örs- és járásparancsnok Szepesófalun.

Kovács Kornél,

m. kir. I. számú csendőrkerületbeli járásőrmester,
örs- és járásparancsnok Désen.

Preidt Mihály,

m. kir. VI. számú csendőrkerületbeli járásőrmester,
örs- és járásparancsnok Körmenten.

Papp Sándor,

m. kir. II. számú esendőrkerületbeli járásőrmester,
örs- és járásparancsnok Szentesen.

Kovács Albert,

m. kir. V. számú esendőrkerületbeli járásőrmester,
örs- és járásparancsnok Breznóbányán.

Palsovics János,

m. kir. VI. számú csendőrkerületbeli járásörmester,
 örs- és járásparancsnok Kőszegen.

érkezve, hathatós támogatásban részesítette a kirendelt tüzoltóságot.

Midőn a tűz eloltása után a járőr a rend és biztosság érdekében a községben portyázott, Gáspár Mihály községi rendőr lelkendezve közölte, hogy Winkler István pinczejében éjjel 12 óra körül újból tűz támadt s úgy hiszi, hogy az abban felhalmozott értéktárgyak kimenetése végett oda behatolt Winkler Istvánt, valamint az őt néhány percczel később követő szomszédját: Barna Orbánt baj érthette, mert akkor, mikor észrevette, hogy egyikük sem tér huzamosabb idő után vissza, utánuk akart menni, de már a pincez torkolatánál kénytelen volt visszatérni a fojtó füst miatt.

Lenkei örsvezető a hír hallatára azonnal a vészszínhelyére futott, fegyverzetét és szerelvényét lerakta, szájába pedig vizes kendőt téve, habozás nélkül elszántan leszaladt a földbe vájt 27 lépcsőn a forró és maró füsttel telített pinczébe. A lépcsők alján belébotlott a már eszméletlenül fekvő Barna Orbánba, kit ölebe kapott és kihozta a szabad levegőre, intézkedvén egyuttal, hogy azonnali ápolásban részesüljön. A következő perczben Lenkei örsvezető, már ismét eltűnt a lejáróban. Szerencséjére a halállal vívódó Winkler István hörgése a keresgélést megkönnyítette ugyan, de mindazonáltal mégis annyi idő telt el annak felleléséig, hogy a mindinkább szédülő és gyengülő örsvezető, csak erejének végső megfeszítésével bírta Winklert a lépcsőkig vonszolni. Itt azonban már ereje annyira elhagyta és a szédülés oly mérvben vett erőt rajta, hogy terhét kénytelen volt visszahagyni, nehogy önmaga is elveszzen. Noha az örsvezető teljes tudatában volt annak, hogy élete kockán forog, ha még egyszer lemegy a türhételten forróságu és gyilkos füsttel telt pinczébe, mégis alig hogy magához tért kissé, időközben derekára hurokolt kötélben, melynek végét járőrtársa Márta József csendőr fogta, halált megvető bátorsággal újból leereszke-

dett a lépcsőkön. A csakhamar megtalált Winklert átnyalabolva, jelt adott, mire Márta csendőr több ember segítségével kihuzta őket a pinczéből.

Eltelkintve ama körülménytől, hogy a vész színhelyére összegyűlt lakosság közül senki sem mert a pinczébe rekedtek megmentésére vállalkozni, különösen azon tény tükrözi vissza a derék őrsvezető kiválóan kötelességhű, önfeláldozó, bátor és elszánt magatartását és felebaráti szeretetét, melyet saját életének kockáztatásával az életmentés érdekében tanúsított, hogy akkor, midőn harmadszor tért vissza a pinczéből, eszméletét veszítve összerogyott és előfogattal szállítottatott Tályára, hol három napi gyógykezelés után nyerte csak vissza egészségét, míg Winkler István, habár rögtön orvosi segélyben részesült, nem tért többé magához s néhány percz múlva meghalt.

Ő cs. és ap. kir. Felsege, ezen önfeláldozásig menő személyes bátorságról tanuskodó ritka szép tettben megjutalmazandó, 1905. év május hó 23-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával Lenkei Lajos őrsvezetőt, az *ezüst érdemkereszttel* legkegyelmesebben kitüntetni méltóztatott.

***

A mult évi zsebkönyvünk szerint jelvényes kitüntetést nyert *Hollósy Ignác* IV. sz. — *Bitai Tamás* VII. sz., *Szamosi László* VII. sz. csendőrkerületbeli járárszermesterek, valamint *Kovács Sándor* II. sz. és *Flórián János* V. sz. csendőrkerületbeli törzsszermesterek arczképeit is közüljük, azzal, hogy a többi hiányzó arczkép beszerezhető nem volt.

***

Ő cs. és ap. kir. Felsege 1905. évi január hó 13-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy Grósz Ignác IV. sz. csendőrkerületbeli csendőr, cz. őrsvezető a *bolgár katonai érdemrend ezüst keresztjét*, Mátrai József V. sz. csendőrkerületbeli őrsvezető a *bolgár fejedelmi koronás bronzérmét*, Ba-

róti János VII. sz. csendőrkerületbeli őrsvezető a *bolgár fejedelmi «Ferdinand» bronzérmét* és Molnár György I., VI. sz. csendőrkerületbeli őrsvezető a *scháumburg-lippeii ezüst érdemérmét* elfogadhatták és viselhessék.

II. Jutalmazások.

a) **A m. kir. és a m. kir. horvát-szlavon csendőrsegi jutalmazási alapból jutalomdíjat nyertek:**

a m. kir. I. számú csendőrkerületnél:

Csutak Lajos csendőr	30 korona
Füleki József csendőr	25 „
Bertalan Ferencz csendőr cz. őrsvezető	25 „
Csavar István csendőr	20 „
Kovács József I. csendőr	20 „
Bardócz Áron cz. őrmester	25 „
Nagy Vendel csendőr	20 „
Péter Ferencz csendőr cz. őrsvezető	35 „

a m. kir. II. számú csendőrkerületnél:

Zillich Pál cz. őrmester	50 korona
Csanádi György cz. őrsvezető	25 „
Ladi István csendőr	30 „
Marosi Ferencz őrsvezető	25 „
Kovács János csendőr cz. őrsvezető	20 „
Barta László csendőr cz. őrsvezető	20 „
Szokol Pál csendőr	20 „

a m. kir. III. számú csendőrkerületnél:

Vajda Gyula cz. őrmester	50 korona
Hruska Frigyes cz. őrsvezető	25 „
Rácz Károly cz. őrmester	20 „
Körtvélyesi András csendőr	25 „
Kovács Miklós csendőr	25 „
Durst Ferencz csendőr cz. őrsvezető	25 „
Sevella János őrsvezető	30 „
Sándor Gábor csendőr cz. őrsvezető	20 „

a m. kir. IV. számú csendőrkerületnél:

Pethő Mátyás őrsvezető	25	korona
Pék Antal csendőr	20	„
Szabó Gábor csendőr cz. őrsvezető	25	„
Bársony Imre cz. őrsvezető	20	„
Nagy Károly csendőr cz. őrsvezető	20	„
Iovag Pileczky Aladár csend. cz. őrsvezető	25	„
Sike Pál csendőr cz. őrsvezető	20	„
Szorger Lőrincz csendőr cz. őrsvezető	25	„

a m. kir. V. számú csendőrkerületnél:

Szabó Gábor cz. őrmester	35	korona
Szilasi György cz. őrmester	20	„
Chmela Rezső csendőr cz. őrsvezető	20	„
Jánoska Pál csendőr cz. őrsvezető	20	„
Olaj István csendőr cz. őrsvezető	25	„
Tóth Lajos csendőr	20	„
Roszina László cz. őrsvezető	25	„
Krajcsi István csendőr	20	„
Pál István őrsvezető	20	„

a m. kir. VI. számú csendőrkerületnél:

Németh István V. cz. őrmester	25	korona
Vámos József őrsvezető	20	„
Eberhardt Sándor cz. őrsvezető	25	„
Németh Mihály cz. őrsvezető	25	„
Lisza Sándor cz. őrsvezető	25	„
Pálfi István cz. őrsvezető	20	„
Polgár Péter cz. őrsvezető	20	„
Horváth József XI. cz. őrsvezető	20	„
Simon László cz. őrsvezető	20	„

a m. kir. VII. számú csendőrkerületnél:

Sáfrán Péter cz. őrmester	45	korona
Pap István őrsvezető	60	„
Lukács János őrsvezető	40	„
Szentpáli János csendőr cz. őrsvezető	50	„

a m. kir. horvát-szlavon csendőrparancsnokságnál:

Dragievcic Iván őrsvezető	20	korona
Jakovic Stjepán őrsvezető	20	„
Ficur Gyuró csendőr cz. őrsvezető	20	„
Petránovic Filip csendőr cz. őrsvezető	20	„
Vickovic Gligo csendőr cz. őrsvezető	20	„
Skaric Stevan csendőr	20	„
Prazic Petar cz. őrmester	25	„
Tomljenovic Antun cz. őrmester	20	„
Cvijanovic Petar csendőr	20	„
Ljuboevic Tomo cz. őrmester	20	„

Tehát 1905. évi augusztus hó 18-án, mint Ő császári és apostoli királyi Felsője legmagasabb születése napján a m. kir. és a m. kir. horv.-szlavon csend-őrségi jutalmazási alap kamataiból 67 altiszt és csendőr összesen 1610 korona jutalomdíjat nyert.

b) A Török Ferencz-féle csendőrségi jutalmazási és segélyezési alapítványból jutalomban, illetve segélyben részesültek.

*I. Jutalom gyanánt:**a m. kir. I. számú csendőrkerületnél:*

Albert János őrsvezető	40	korona
Czikó József cz. őrsvezető	30	„
Mére Ferencz őrsvezető	30	„
Turcsa Lukács csendőr cz. őrsvezető	50	„
Kedves Lajos cz. őrsvezető	30	„
Gergely Lukács cz. őrsvezető	30	„
Dobos István csendőr cz. őrsvezető	30	„
Gyurka Mihály csendőr cz. őrsvezető	40	„

a m. kir. II. számú csendőrkerületnél:

Nyiri Sándor cz. őrmester	50	korona
Balogh Lajos cz. őrsvezető	50	„

Kovacsity Ernő csendőr	50	korona
Keresztes István őrsvezető	30	"
Szűcs László csendőr	30	"
Ürmösi József cz. őrmester	40	"
Timár Kálmán csendőr cz. őrsvezető	30	"
Petőfi Mihály csendőr	40	"
Istvánffy Péter cz. őrmester	80	"

a m. kir. III. számú csendőrkerületnél:

Bokor György őrmester	80	korona
Sziklai Árpád cz. őrmester	40	"
Henning János csendőr cz. őrsvezető	30	"
Németh György csendőr	30	"
Kiss András őrsvezető	35	"
Kupás Márton cz. őrmester	35	"
Radies Sándor csendőr	30	"
Vigvári Imre cz. őrmester	30	"

a m. kir. IV. számú csendőrkerületnél:

Uhyár István csendőr	30	korona
Szabó Sándor	40	"
Mészáros Mihály őrsvezető	30	"
Kubányi Pál őrsvezető	30	"
Kletz Béla csendőr	40	"
Dózsa József cz. őrmester	40	"
Galóczi József cz. őrsvezető	40	"
Bufty György csendőr	40	"

a m. kir. V. számú csendőrkerületnél:

Tóth Balázs cz. őrsvezető	40	korona
Springeszeisz György csendőr cz. őrsv.	30	"
Varga István cz. őrmester	35	"
Máhr Károly " "	35	"
Bzdusek György cz. őrsvezető	30	"
Hidegh József cz. őrmester	35	"
Baráth Ferencz csendőr cz. őrsvezető	40	"
Illés József cz. őrsvezető	35	"
Tánczos Miklós cz. őrmester	50	"

a m. kir. VI. számú csendőrkerületnél:

Joachimsthal Károly cz. őrmester	70	korona
Klein József őrsvezető	50	"
Stropka Boldizsár csendőr cz. őrsvezető	30	"
Orbán András őrsvezető	40	"
Azsbóth József cz. őrsvezető	40	"
Buncsi József " "	30	"
Horváth Ferencz II. cz. őrmester	50	"
Németh Pál cz. őrsvezető	30	"

a m. kir. VII. számú csendőrkerületnél:

Fodor Zsigmond cz. őrsvezető	70	korona
Lőrincz István cz. őrmester	50	"
Kalamár Antal cz. őrsvezető	40	"
Thierjung Ferencz csendőr cz. őrsvezető	35	"
Gábosi Renjamin cz. őrmester	50	"
Vas Lajos cz. őrsvezető	35	"
Balló Sándor csendőr cz. őrsvezető	60	"
Kurkó József őrmester	60	"

II. Segély gyanánt:

Székely Gyula	nyug. csendőr	60	korona
Hegedüs János	" őrsvezető	60	"
Gacs Ignác	" cz. őrmester	60	"
Soós Ferencz	" őrmester	60	"
Vuity Szaniszló	" csendőr	60	"
Forgiarini Károly	" cz. őrmester	60	"
Nagy Árpád	" " "	60	"
Makkay József	" csendőr	60	"
Herdo Ádám	" " "	60	"
Galbavi Mihály	" " "	60	"

Tehát 1905. évi augusztus hó 18-án, mint Ő császári és apostoli királyi Felsege legmagasabb születése napján 58 altiszt és csendőr 2330 korona jutalom-ban és 10 egyén 600 korona segélyben részesült.

c) **A dombrádi Nagy Gyula és neje született Berndt Ilonka-féle alapítványból jutalomban részesültek :**

a IV. számú csendőrkerületben :

Bátori Ferencz, járásörmester — — — 80 korona

az V. számú csendőrkerületben :

Hunyadi József, cz. örmester — — — 80 korona

a VI. számú csendőrkerületben :

Szakonyi Dániel, cz. örmester — — — 80 korona

d) **A m. kir. belügyminiszter úr Ó Nagyméltóságától :**

a III. számú csendőrkerületben :

Szécsi Sándor, cz. örmester	100	korona
Farkas József, cz. örsvezető	100	„
Gémesi Márton, csendőr	100	„
Orbán István, I. o. törzsörmester	250	„
Török István, törzsörmester	100	„
Erdélyi Sándor,	100	„
Ringer Alajos,	100	„
Bacsinszky Zsigmond, törzsörmester	100	„
Schönstein Frigyes,	100	„
Katrenszky János,	100	„
Kocsis Sándor,	50	„
Békefi Jakab,	60	„
Riha Miklós, cz. örmester	100	„
Fodor István, cz. örsvezető	100	„
Prileszky Gyula, cz. örsvezető	50	„
Deák Lajos, járásörmester	100	„
Novák István, örmester	100	„

Bitai Tamás,

m. kir. VII. számú csendőrkerületbeli járásörmester,
örs- és járásparancsnok Szászvároson.

Lenkei Lajos,

m. kir. IV. számú csendőrkerületbeli őrsvezető,
őrsparancsnok Tiszakarádon.

Mihály János,

m. kir. V. számú csendőrkerületbeli
cz. őrsvezető.

Mészáros Gyula,

m. kir. V. számú csendőrkerületbeli
ez. őrsvezető.

a IV. számú csendőrkerületben:

Fejér András, cz. őrmester	100	korona
Rácز Péter, járásőrmester	100	"
Házi János, őrsvezető	100	"
Péterfi Lajos, cz. őrsvezető	100	"
Ács Géza, járásőrmester	200	"
Pekk Ferencz, őrsvezető	100	"

a VI. számú csendőrkerületben:

Wolf Mózes, járásőrmester	200	korona
---------------------------	-----	--------

a VII. számú csendőrkerületben:

Biró Mihály, őrmester	200	korona
-----------------------	-----	--------

*e) A m. kir. kereskedelemügyi miniszter úr
Ó Nagyméltóságától:*

a III. számú csendőrkerületben:

Kovács Mátyás, cz. őrmester	200	korona
Kádár István, csendőr	150	"

Életmentési díjat nyertek:

az I. számú csendőrkerületben:

Pongrátz János, őrsvezető, 2 személy után 100 kor.

az V. számú csendőrkerületben:

Jánoska Pál, csendőr, czim. őrsv., 1 személy után	50	kor.
Mihályi János, csendőr, czim. őrsv., 1 sze- mély után	50	kor.
Mészáros Gyula, csendőr, czim. őrsv., 2 sze- mély után	100	kor.